

Programmaboekje

**Opleidingschool Delflanden Westland
HBO niveau 1
Cursusjaar 2024-2025**

Welkom bij Opleidingsschool Delflanden-Westland

Beste docent in opleiding,

Wat fijn dat je bij ODW komt voor het werkplekleren! Wij zijn erg gemotiveerd om je te ondersteunen in je ontwikkeling naar het mooiste beroep dat er is. Docent zijn is een veelzijdig beroep en daarom bieden we jou een breed scala aan activiteiten, goede opleiders, ervaren collega's en leuke en interessante leerlingen. Je zult volop de kans krijgen om je kennis en vaardigheden uit te breiden en te versterken.

Dit programmaboekje is bedoeld voor hbo-niveau 1 studenten en hun opleiders en begeleiders en vult de algemene studiehandleiding 'Professioneel handelen en werkplekleren' aan (die je van de Hogeschool Rotterdam hebt gekregen). In dit programmaboekje lees je wat onze visie is op het leren en opleiden, vind je informatie over het opleidingsprogramma en lees je wat er van jou verwacht wordt.

Je gaat de theorie over lesgeven, je vak en de ontwikkeling van jonge mensen combineren in de praktijk. Praktijkwijsheid en theoretische wijsheid staan in een voortdurende wisselwerking met elkaar. Daarom vormen de opleidingsinstituten en de scholen voor voortgezet onderwijs samen De Opleidingsschool. Samen stellen wij jou in staat om te ervaren en te leren, met en van je opleiders, je medestudenten en je leerlingen. We verwachten dat je nieuwsgierig bent en je volledig wilt inzetten voor het leren van de leerlingen en je eigen professionele ontwikkeling. Aan het einde van het werkplekleren weet je het antwoord op de vragen: 'Pas ik bij het beroep?' en 'Past het beroep bij mij? '.

Het programma

Ons opleidingsprogramma bestaat uit werkplekleren op twee verschillende schoollocaties. Je loopt in duo's een aantal dagen mee met een klas, maar de meeste dagen breng je door bij een werkplekbegeleider van je eigen of een aanverwant vak. Tevens zijn er een drietal transferdagen in het programma opgenomen. In hoofdstuk 2 lees je meer over het opleidingsprogramma en in hoofdstuk 3 vind je de planning van al deze activiteiten.

Je schoolopleider is belangrijk tijdens je tijd bij ons. De schoolopleider zorgt ervoor dat je wegwijs wordt in de school, helpt je met je leervragen en ontwikkeling op professioneel en persoonlijk vlak. Veelal eindig je de dag door een kort moment van reflectie onder begeleiding van je schoolopleider. Ook heeft de schoolopleider directe contacten met de opleiders van de lerarenopleiding en de schoolopleider kent jouw werkplekbegeleider goed. Samen kunnen jullie een succesvolle en leerzame tijd mogelijk maken.

Namens het team van Opleidingsschool Delflanden-Westland wens ik je prachtige leerervaringen!

Irene Koning,
programmamanager ODW

Inhoudsopgave:

Hoofdstuk 1	Onze kernwaarden en onze visie op leren	pagina 4 - 5
	1.1 Vakmanschap	
	1.2 Professionele nieuwsgierigheid	
	1.3 Bevlogenheid	
	1.4 Visie op leren	
Hoofdstuk 2	Het opleidingsprogramma	pagina 6 - 7
	2.1 Werkpleklers	
	2.2 Begeleiding in de driehoek	
	2.3 Transferdagen	
Hoofdstuk 3	Weekplanning, toetsing en opdrachten	pagina 8 - 15
Hoofdstuk 4	Beroepshouding	pagina 16
Hoofdstuk 5	Verplichte VOG	pagina 16
Hoofdstuk 6	ODW'ers	pagina 17
	6.1 Onze taken en verantwoordelijkheden	
	6.2 Contactpersonen en contactgegevens	
Bijlage 1	Kijkwijzer	pagina 20
Bijlage 2	Kernkwadranten	pagina 22
Bijlage 3	Kennismakingsvragen schoolcontext	pagina 25

Hoofdstuk 1. Onze kernwaarden en onze visie op leren

De kernwaarden van Opleidingsschool Delflanden Westland (ODW) vertegenwoordigen eigenschappen die leraren nodig hebben om goed onderwijs te verzorgen op een grote diversiteit aan scholen in onze veelzijdige regio, zie afbeelding 1 hieronder.

Afbeelding 1 Kernwaarden

ODW leidt op tot bevlogen vakmensen met een professionele nieuwsgierigheid.

Binnen ODW leiden we samen leraren op die net als hun ervaren collega's bevlogen zijn voor het leren van de leerlingen en zichzelf, die vakinhoudelijk, didactisch en pedagogisch sterke vakmensen zijn en die nieuwsgierig blijven naar hun eigen ontwikkeling en naar die van de ander. Het beroep leraar is altijd gericht op groei van de ander en van jezelf.

1.1 Vakmanschap

Wij zien het beroep van de leraar als een ambacht: de pedagoog, de vakspecialist en de vakdidacticus. Het vakmanschap vereist kennis en vaardigheden, zelfbewustzijn en zelfvertrouwen. Vakmanschap veronderstelt voortdurend onderhoud en uitbreiding van die kennis en vaardigheden, een kritische houding naar jezelf en je omgeving om het werk, alleen en samen met anderen, iedere dag iets beter te doen.

1.2 Professionele nieuwsgierigheid

Een leraar die openstaat voor vernieuwing en verbetering, zoekt naar manieren om de leerlingen hun leerdoelen optimaal te laten behalen en hen actief te laten leren door het onderwijsprogramma, werkwijzen en methoden aan te passen en te innoveren. Professionele nieuwsgierigheid is een lerende en onderzoekende houding ten dienste van de kwaliteit van het vak, het onderwijs en de school.

1.3 Bevlogenheid

Een goed voorbeeld doet goed volgen: passie voor leren kan bij leerlingen groeien als zij die passie bij hun leraren ervaren. Leraren zijn in verbinding met de leerlingen, dragen mede zorg voor hun ontwikkeling en groei. Zonder pedagogische relatie geen prestatie. Bevlogen leraren brengen het onderwijs naar een hoger niveau, inspireren hun leerlingen en zetten zich samen met de collega's in voor goed onderwijs en een succesvolle school. Onze drie kernwaarden zul je ervaren tijdens het werkplekleren en bij de transferdagen.

1.4 Visie op leren

Om een goede leraar te worden is het opdoen van kennis even belangrijk als het werken in de school met de leerlingen. Hieronder een korte weergave van onze visie op leren.

De docent in opleiding...

- ...heeft baat bij een geleide introductie in het beroep.
- ...legt een fundament onder zijn handelen.
- ...bouwt kennis en ervaring op binnen meerdere onderwijskundige contexten en concepten bij verschillende doelgroepen.
- ...heeft een onderzoekende houding.
- ...heeft een positief kritische houding.
- ...ontwikkelt een beeld van het beroep in de breedte.

Hoofdstuk 2. Het opleidingsprogramma

In het opleidingsprogramma komt 'alles' bij elkaar: werkplekleren met ondersteunende activiteiten als portfoliobegeleiding, begeleidingsbijeenkomsten onder leiding van de schoolopleider, begeleiding in de driehoek en de drie transferdagen.

2.1 Werkplekleren

Werkplekleren gaat natuurlijk over het lesgeven. Het lesgeven waar jij mee gaat oefenen onder begeleiding van de werkplekbegeleider. Goed lesgeven is voor ons een smalle invulling van het beroep. Wij vinden het ook belangrijk dat je bij het werkplekleren ervaringen opdoet die passen bij het brede beroepsbeeld. Het docentschap gaat immers niet alleen om lesgeven. Je wordt daarom gestimuleerd om mee te doen met bijvoorbeeld leerlingbesprekingen, het mentoraat of oudergesprekken. Uiteraard kan je werkplekbegeleider je meer informatie geven over alle activiteiten die plaatsvinden. En zo kun je aan het einde van het werkplekleren het antwoord geven op de vragen: 'Pas ik bij het beroep?' en 'Past het beroep bij mij?'.

De begeleidingsbijeenkomsten die jouw schoolopleider op de locatie organiseert helpen je om van je ervaringen op de stageschool leerervaringen te maken. Door met de andere docenten in opleiding en de schoolopleider te reflecteren op een stagedag, zul je je bewust worden van keuzes die een docent maakt en je wordt je bewust van je eigen leerproces en de stappen die daarbij horen. Je gaat bijvoorbeeld gericht een les observeren, weet welke instrumenten je kunt inzetten en op welke manier de observatie jou helpt om te werken aan jouw eigen leervragen. Ook kleurt dit jouw eigen handelen in de school. Zo wordt duidelijker hoe jij praktijk en theorie aan elkaar kunt koppelen. Je loopt in duo's stage en ontmoet ook geregeld andere docenten in opleiding, je leert niet alleen elkaar kennen, maar je leert ook nog eens van elkaar.

Begeleidingsbijeenkomsten zijn er in de vorm van een kort moment bij de start en ter afsluiting van elke stagedag. Tevens organiseert de schoolopleider vier langere bijeenkomsten met een thema, die je terug kunt vinden in hoofdstuk 3.

2.2 Begeleiding in de driehoek

Bij ODW word je in de praktijk opgeleid door de werkplekbegeleider (WPB), de schoolopleider (SO) en de instituutsopleider (IO). De schoolopleider spreekt met jou over je voortgang, begeleidt jullie in een groepje op de locatie, spreekt regelmatig met jouw werkplekbegeleider en heeft contact met de instituutsopleider. De werkplekbegeleider geeft les in het vak (of in een verwant vak) waarvoor jij studeert en is op de schoollocatie degene met wie jij meeloopt, die jou helpt je te ontwikkelen op vakinhoudelijk en pedagogisch-didactisch gebied. De instituutsopleider weet wat er van jou gevraagd wordt vanuit de lerarenopleiding, begeleidt het toewerken naar de leerresultaten, het vormen van een portfolio en beoordeelt dit. De instituutopleider leidt het criterium gerichte interview (CGI) samen met de schoolopleider aan het einde van het werkplekleren. Jij presenteert jouw ontwikkeling en geeft antwoord op de twee vragen: Pas ik bij het beroep? Past het beroep bij mij?

2.3 Transferdagen

In het eerste studiejaar organiseren we drie transferdagen. Transferdagen zijn onderdeel van het werkplekleren, aanwezigheid is dus verplicht. Mocht je onverhoopt niet aanwezig kunnen zijn, neem dan contact op met je instituutsopleider én de regiocoördinator. Afwezigheid op transferdagen kan namelijk gevolgen hebben voor het (kunnen) afronden van het werkplekleren. Ruim voorafgaand aan elke transferdag ontvang je een uitnodiging met de invulling van het programma.

TRANSFERDAGEN

Hieronder alvast de data!

Bijeenkomst	Datum
Transferdag 1	10-02-2025
Transferdag 2	24-03-2025
Transferdag 3	26-05-2025

Op de transferdagen volg je workshops over professionele identiteit, observeren, identiteitsontwikkeling en welke actoren er allemaal een rol spelen in de school. Daarnaast kun je je op de derde transferdag verdiepen in onderwijsniveaus, zoals het praktijkonderwijs, het vmbo en het mbo. Tijdens de transferdagen ontmoet je mededocenten in opleiding en kun je eveneens leren van elkaar. De instituutsopleider verzorgt op deze transferdagen de portfoliobegeleiding.

Hoofdstuk 3. Weekplanning, toetsing en opdrachten

In dit hoofdstuk staat beschreven hoe het werkplekleren N1 er per week uitziet. Je hebt in de gehele periode twaalf opdrachten uit te voeren, waarvan vijf opdrachten verplicht zijn en zeven optioneel. Jij neemt het voortouw om te zorgen dat je hier voldoende voorbereiding en uitvoering aan geeft, je kunt de schoolopleider om ondersteuning vragen. In de tabel op de volgende pagina doen we voor de verplichte opdrachten een suggestie qua timing, de uitleg van de twaalf opdrachten vind je verder in dit hoofdstuk.

Je hebt vijf langere begeleidingsbijeenkomsten die plaatsvinden aan het einde van de dag waarin één thema centraal staat (observeren, identiteit, kernkwadranten, onderwijsniveaus en voorbereiding CGI). Hieronder in de tabel worden deze begeleidingsbijeenkomsten uitgebreider toegelicht. Deze bijeenkomsten worden door de schoolopleider georganiseerd.

In de eerste ronde leer je hoe het werkplekleren werkt en staat duidelijk beschreven wat je kunt doen op een dag. In de tweede ronde heb je meer vrijheid om zelf te kiezen hoe je het werkplekleren invult. Uiteraard doe je dit in afstemming met je schoolopleider en je werkplekbegeleider.

De schoolopleider helpt je op weg tijdens de start van de stagedag door bijvoorbeeld het rooster met jou en je medestudenten door te nemen. Koppel iedere stagedag hetgeen je gaat doen en leren aan de LERS. Je sluit iedere dag af met een bijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomst reflecteer je op wat je hebt gedaan, aan welke LERS je hebt gewerkt en hoe je dit kunt verwerken in je portfolio.

Voorafgaand aan het CGI lever je je portfolio in. Onderstaande opdrachten heb je deels verwerkt in je portfolio en laat je ook deels terugkomen in je pitch tijdens het CGI. Bij het CGI geef je antwoord op twee vragen: Pas ik bij het beroep? Past het beroep bij mij? Voor de uitgebreide toelichting voor de wijze waarop je je LERS aan dient te tonen, verwijzen we je naar de algemene studiehandleiding 'Professioneel handelen en werkplekleren'.

Datum	Activiteit	Bijzonderheden
RONDE 1		
10-2	<p>Transferdag Thema: Klaar voor de eerste schooldag? Onderwerpen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Portfoliobegeleiding • Leren observeren • Professionele identiteit • Leervragen formuleren <p>Locatie CLD Molenhuispad</p> <p>In de middag ga je met jouw schoolopleider naar jouw stageschool voor een rondleiding en een kennismaking. Je sluit de dag af met het formuleren van je leervragen onder begeleiding van je schoolopleider.</p> <p>Denk ook samen na over hoe jij je volgende week in twee minuten gaat voorstellen aan de verschillende klassen die jij gaat zien.</p>	<p>Ter voorbereiding: Programmaboekje lezen Studiehandleiding lezen</p> <p>De uitnodiging voor deze dag volgt nog.</p>
17-2	<p>Meelopen met je werkplekbegeleider</p> <p>Deze dag ga je meelopen met een werkplekbegeleider. Het kan zijn dat je met je eigen vak meeloopt of met een ander vak. Het doel is dat je gaat observeren. Gebruik hiervoor het observatieformulier van de 6 rollen van de docent (bijlage 1) en de tips uit de workshop van de eerste transferdag. Vergeet niet jezelf in twee minuten voor te stellen aan de verschillende klassen.</p> <p>Themabijeenkomst ter afsluiting van deze dag met de schoolopleider, thema <u>Observatie</u>.</p> <p>Welke rollen heb je waargenomen? Welke verschillen en overeenkomsten zag je per les? Wat neem je mee van deze observaties en deze dag?</p>	<p>Ter voorbereiding:</p> <p>Neem het observatieformulier in bijlage 1 van tevoren door.</p> <p>Zorg dat je jezelf kunt voorstellen in twee minuten.</p> <p>Bekijk alle opdrachten die staan beschreven vanaf pagina 13.</p>

24-2	Geen stage i.v.m. voorjaarsvakantie	
3-3	<p>Meelopen met je werkplekbegeleider</p> <p>Afsluiting met de schoolopleider: Tijdens de afsluiting ga je brainstormen in je groep over taken van een docent. De docent geeft immers niet alleen les. Meerdere keuzeopdrachten hebben hier ook mee te maken. Plan hetgeen je wilt gaan doen alvast in.</p>	<p>Ter voorbereiding:</p> <p>Tijdens het werkplekleren N1 ga je meerdere lesonderdelen verzorgen. Je kunt dan pas echt ervaren hoe het is om voor de klas te staan.</p> <p>Deze of volgende week ga je hier al mee beginnen. Je hebt daarna nog twee dagen op deze school waarop je een of meerdere lesonderdelen gaat verzorgen. Dus de hoogste tijd om hiermee aan de slag te gaan. Denk bijvoorbeeld aan de les openen, het zelfstandig werken van de leerlingen begeleiden of een quiz maken/inzetten waarmee je de lesstof toetst.</p> <p>Denk alvast na wat je zou willen gaan doen zodat je met je WPB kunt bespreken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Welk onderdeel je gaat verzorgen (gebruik hiervoor de 6 rollen); - Wanneer; - Hoe jullie de inhoud en werkvorm afstemmen; - Welke LER je hiermee gaat aantonen.
10-3	<p>Oefenen met (een onderdeel) van een les (de eerste mogelijkheid) onder begeleiding van jouw werkplekbegeleider</p> <p>Afsluiting met de schoolopleider: Volgende week start je je dag met het voorstellen aan de klas. Dit duurt ongeveer 2 minuten. Hoe ga jij dit doen volgende week?</p>	

17-3	<p>Meelopen met een klas</p> <p>Themabijeenkomst ter afsluiting van deze dag met de schoolopleider, thema <u>Identiteit</u>.</p> <p>Jullie bereiden interviewvragen voor die je aan leerlingen kunt stellen tijdens de transferdag op 24 maart 2025 over hun identiteitsontwikkeling, over hun cognitieve en seksuele ontwikkeling. Daarnaast stel je vragen op over de rol van ouders rondom identiteitsontwikkeling, welke rol de omgeving speelt en welke rol leeftijdsgenoten spelen. Ook kun je vragen stellen over de lessen die ze interessant vinden en waarom.</p> <p>Samen bedenken jullie minimaal 15 interviewvragen.</p>	<p>Ter voorbereiding:</p> <p>Stuur je eerste uitgewerkte bewijs per mail naar je SO zodat de SO dit kan voorzien van feedback.</p>
24-3	<p>Transferdag</p> <p>Thema: In en om het klaslokaal</p> <p>Onderwerpen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - portfoliobegeleiding - interviewen van leerlingen - onderwijs ondersteunend personeel - carrousel - les openen en afsluiten <p>Locatie: ISW Hoogeland</p>	<p>Ter voorbereiding:</p> <p>Neem de 15 interviewvragen mee.</p> <p>De uitnodiging met het programma volgt nog.</p>
31-3	<p>Oefenen met (een onderdeel) van een les (de tweede mogelijkheid) onder begeleiding van jouw werkplekbegeleider.</p> <p>Themabijeenkomst ter afsluiting van deze dag met de schoolopleider, thema <u>Kernkwadranten</u>.</p> <p>Je gaat aan de slag met het invullen van drie kernkwadranten (waar liggen je kwaliteiten en valkuilen?). Het invulformat voor de kernkwadranten vind je in bijlage 2.</p> <p>Samen sluit je de eerste ronde af.</p>	<p>Tussentijds portfolio inleveren</p> <p>inleveren voor 16.00 uur.</p> <p>Werk de eerste drie LERs uit. Lever dit in per mail bij je IO.</p>

RONDE 2		
7-4	<p>Eerste stagedag op je nieuwe stageschool Op je nieuwe school word je opgevangen door de schoolopleider. Ook vandaag loop je mee met jouw nieuwe werkplekbegeleider.</p> <p>Aan het einde van de dag heb je antwoord op 10 van de vragen uit bijlage 3. Met de schoolopleider bespreek je deze.</p>	<p>Ter voorbereiding:</p> <p>Je bepaalt op basis van jouw ervaringen uit je eerste plek welke opdrachten je nog wilt uitvoeren, welke lesonderdelen je gaat verzorgen en wanneer je dit doet in samenspraak met je werkplekbegeleider en schoolopleider.</p> <p>Neem vandaag bijlage 3 mee.</p>
14-4	<p>Oefenen met (een onderdeel) van een les (de derde mogelijkheid) onder begeleiding van jouw werkplekbegeleider</p>	
21-4, 28- 4 en 5-5	Geen stage i.v.m. Pasen, meivakantie en Bevrijdingsdag	
12-5	<p>Meelopen met een klas</p>	<p>Vandaag observeer je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verschillen en overeenkomsten tussen leraren - Gedragen leerlingen zich anders bij andere docenten? Waardoor komt dit? - Wat heb je een docent zien doen wat jou aanspreekt? Waarom spreekt je dit aan?
19-5	<p>Oefenen met (een onderdeel) van een les (de vierde mogelijkheid) onder begeleiding van jouw werkplekbegeleider</p> <p>Themabijeenkomst ter afsluiting van deze dag met de schoolopleider, thema <u>Onderwijsniveaus</u>. Tijdens de transferdag ga je verschillende scholen bezoeken. Waar ga je tijdens de transferdag volgende week naar kijken? Waar wil je antwoord op krijgen? Een ieder zoekt voor een van de scholen op internet op wat de scholen kenmerkt en houden een korte pitch (2 minuten) in de groep. Zo hebben jullie al een idee naar welke scholen jullie gaan. Stel samen vijf vragen op die jullie beantwoord willen hebben.</p>	

26-5	Transferdag Thema: onderwijsniveaus Onderwerpen: <ul style="list-style-type: none"> - schoolbezoek in groepjes in de ochtend - reflectie en presenteren in de middag - portfoliobegeleiding 	De uitnodiging met informatie over keuzemogelijkheden en locatie ontvang je eerder deze maand.
2-6	Oefenen met (een onderdeel) van een les (de vijfde mogelijkheid) onder begeleiding van jouw werkplekbegeleider	
9-6	Geen stage i.v.m. Pinksteren	
16-6	Oefenen met (een onderdeel) van een les (de zesde mogelijkheid) onder begeleiding van jouw werkplekbegeleider Themabijeenkomst ter afsluiting van deze dag met de schoolopleider, thema <u>CGI voorbereiden</u>.	
23-6	De laatste mogelijkheid om te oefenen met (een onderdeel) van een les onder begeleiding van jouw werkplekbegeleider	Deadline inleveren portfolio voor 9.00 uur.
30-6	CGI	De CGI's worden afgenomen per groep van ongeveer vier docenten in opleiding met een instituutsopleider. Locatie volgt nog.
Na 4-7	Herkansing Wanneer je de LERS van een niveau nog niet of niet voldoende hebt kunnen aantonen, is er de mogelijkheid van herkansen. Zie de algemene studiehandleiding 'Professioneel handelen en werkplekleren' voor meer informatie.	

Opdrachten

Hieronder vind je een overzicht van de opdrachten die je moet maken en aan welke LERS deze gekoppeld zijn. De blauwe opdrachten zijn verplicht, de groene optioneel.

1. Kernkwadranten (pro 1.1 / 2.1)	2. Voorbereiding interviews transferdag (ped. 1.1 / 2.1 / 3.1/ pro. 4.1)	3. Een deel van de les verzorgen (vb. de lesopening) (ped. 1.1 / 2.1 / 3.1 / did. 1.1)
4. Voorbereiding CGI (pro. 1.1/2.1)	5. Rollen van de docent observeren en oefenen (ped. 1.1 / 2.1 / 3.1)	6. Optioneel – Vergadering bijwonen (did. 1.1 / pro. 4.1)
7. Optioneel – Buitenschoolse activiteiten / excursies (ped. 2.1 / did. 1.1)	8. Optioneel – Onderwijscontext (ped. 4.1 / did. 1.1)	9. Optioneel – Gesprek voorbereiden en voeren met WPB, plus verslaglegging (pro. 1.1 / 4.1)
10. Optioneel – Aansluiten bij de belevingswereld van leerlingen (ped. 1.1 / did. 1.1)	11. Optioneel – Toetsing (did. 3.1)	12. Optioneel – Maak o.b.v. een geobserveerde les een lesplan en verwerk de sleutelbegrippen van Ebbens erin. (ped. 1.1 / 2.1)

Uitwerking optionele opdrachten

6) Vergadering bijwonen (did. 1.1 / pro. 4.1)

Vraag of je een keer een vergadering bij mag wonen. Dit kan een sectievergadering zijn, een afdelingsvergadering, een rapportvergadering of misschien wordt er wel een studiedag georganiseerd tijdens jouw stageperiode. Wat valt je op tijdens zo'n vergadering of studiedag? Wordt er een bepaalde structuur gehanteerd, hoe spreken de collega's elkaar aan en wat zijn de gespreksthema's? Verwacht je deze gespreksthema's in het onderwijs of ontbreken er naar jouw idee een aantal?

7) Buitenschoolse activiteiten / excursies (ped. 2.1 / did. 1.1)

Wordt er een excursie verzorgd bij het schoolvak waar je stage loopt? Vraag of je mag deelnemen! Of vraag of je een keer kunt aansluiten bij een buitenschoolse activiteit (bijvoorbeeld theater, debat, boekenclub). Hoe stel jij je op tijdens zo'n excursie? In hoeverre laat je voorbeeldgedrag zien richting de leerlingen? Wanneer vind je het lastig om het goede voorbeeld te laten zien?

8) Onderwijscontext (ped. 4.1 / did. 1.1)

Wat is de onderwijscontext van de school waar je nu stage loopt? Je kunt deze vraag onderzoeken door verschillende bronnen te raadplegen (website school, literatuur, interviews met docenten enzovoorts). Of is er een onderwijscontext waar je zelf geïnteresseerd in bent (bijvoorbeeld Dalton, Montessori of een Beweeg vmbo/mavo)? Motiveer waarom deze onderwijscontext je aanspreekt en onderzoek de mogelijke voor- en nadelen van deze onderwijscontext.

9) Gesprek voorbereiden en voeren met WPB, plus verslaglegging (pro. 1.1 / 4.1)

Voer een gesprek met je WPB. Waarom is je WPB in het onderwijs gaan werken? Wat vindt de WPB leuk aan zijn werk en wat minder? Bereid het vraaggesprek voor en zorg voor een goede verslaglegging.

10) Aansluiten bij de belevingswereld van leerlingen (ped. 1.1 / did. 1.1)

In hoeverre sluit de docent aan bij de belevingswereld van de leerlingen? Hoe kan de docent dit verbeteren? Wat voor voorbeelden zou jij bij je vak gebruiken om aan te sluiten bij de belevingswereld? Dit kun je bijvoorbeeld combineren met een observatieopdracht.

11) Toetsing (did. 3.1)

Bekijk of je een activiteit kunt ondernemen rondom toetsing. Denk daarbij aan: het helpen nakijken van een toets, surveilleren tijdens een toets, een toets maken. Beschrijf je ervaring rondom deze activiteit. Wat viel je op in zowel positieve als negatieve zin?

12) Lesplan maken (ped. 1.1 / 2.1)

Maak op basis van een geobserveerde les een lesplan. Hoe zou het lesplan van de docent eruit hebben gezien? Relateer je gemaakte lesplan aan de sleutelbegrippen van Ebbens (Effectief leren).

Overige informatie

Raadpleeg de website

<https://www.hogeschoolrotterdam.nl/samenwerking/instituten/instituut-voor-lerarenopleidingen/tweedegraads/> voor handleidingen, een format voor je portfolio, en beoordelingsrubrics.

Hoofdstuk 4. Beroepshouding

Je gaat stage lopen in een professionele organisatie en dat vraagt ook iets van jou. In dit hoofdstuk lichten we een aantal verwachtingen expliciet toe.

Wij verwachten dat

- je representatief gekleed bent en verzorgd overkomt;
- je leerlingen en personeel van de school met respect bejegt;
- je op tijd op school aanwezig bent en dat je weet bij wie je je moet melden;
- je aanwezig bent bij de transferdagen die deel uitmaken van het werkplekleren;
- je actief deelneemt aan het opleidingsprogramma van de opleidingsschool, denk aan start- en afsluitende bijeenkomsten, aan intervisiebijeenkomsten en andere scholingsmogelijkheden passend bij je leervragen;
- je afspraken maakt met de IO over het inhalen van opdrachten of eventueel het maken van een vervangende opdracht bij afwezigheid gedurende de stageperiode;
- je afwezigheid door bijvoorbeeld ziekte zo snel mogelijk meldt bij je WPB'er, de SO en de IO. In hoofdstuk 6 vind je alle contactgegevens.

Bewust van je eigen gedrag

Als docent in opleiding ben je je bewust van je eigen gedrag. Belangrijk zijn: contact maken, taalgebruik, het nakomen van afspraken, samenwerken en zelfreflectie. Jouw werkplekbegeleider zal je begeleiden in een ontwikkeling naar een zelfbewuste professional in het onderwijs. Leren op een opleidingsschool is leren in de praktijk. Het geeft jou de mogelijkheid om alles wat je zelf leert weer over te dragen op jouw leerlingen. Samen zorgen we voor een lerende omgeving, waarin leerlingen, docenten in opleiding en de zittende docenten kunnen professionaliseren. Vakinhoudelijk, vakdidactisch en pedagogisch word je, door deel te nemen in de onderwijspraktijk, vanzelf (on)bewust bekwaam.

Hoofdstuk 5. Verplichte VOG

Voordat je aan je stage kunt beginnen heb je een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) nodig. Een foto of een scan hiervan dien je, conform de instructies vanuit het bestuur waar je stage loopt, aan te leveren. Per mail word je geïnformeerd over hoe je deze dient aan te vragen. De uiterste inleverdatum is 28 februari 2025. Wanneer de VOG niet tijdig aangeleverd is, kan besloten worden om de stage op te schorten. De VOG die je voor de schoollocatie hebt aangevraagd waar je in de eerste ronde bent geplaatst is ook geldig voor de schoollocatie in de tweede ronde.

Hoofdstuk 6. ODW'ers

Dit hoofdstuk gaat over wie er allemaal betrokken zijn bij ODW. Voor jou handig om te weten! Want wie is nu wie? En aan wie kan ik waarvoor om hulp vragen?

6.1 Onze taken en verantwoordelijkheden

In hoofdstuk 2 zijn de taken en verantwoordelijkheden van de instituutsopleider, werkplekbegeleider en de schoolopleider al aan bod gekomen. Opleidingsschool Delfland Westland kent daarnaast nog een viertal rollen waarvan het handig kan zijn te weten wat zij doen en waarvoor zij verantwoordelijk zijn. Namen en contactgegevens van alle betrokkenen kun je vinden in 6.2.

De programmamanager: de programmamanager is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het beleid, de kwaliteit van de opleidingsschool en bewaakt de goede uitvoering van het beleid. Zij heeft de algemene leiding van ODW, onderhoudt de contacten op bestuurlijk niveau met de partners, met andere opleidingsscholen en met derden.

De programmasecretaris: de secretaris ondersteunt de programmamanager, de schoolcoördinatoren en het kernteam. De studentenadministratie van de opleidingsschool wordt gevoerd door de programmasecretaris. De secretaris is te bereiken via info@opleidingsschool-odw.nl.

De regiocoördinator, (stage)coördinator Samen Opleiden: bewaakt - vanuit de lerarenopleiding - de kwaliteit van het Samen Opleiden, houdt zich bezig met de inhoud, de vormgeving, de planning en de organisatie van het onderwijs en heeft overzicht over de activiteiten die uitgevoerd worden in de opleidingsschool.

De schoolcoördinator: de schoolcoördinator is verantwoordelijk voor jouw (door)plaatsing, organiseert - samen met andere betrokkenen van de opleidingsschool - de transferdagen, heeft nauw contact met de schoolopleiders van de betreffende scholengroepen over de begeleiding van studenten.

6.2 Contactpersonen en contactgegevens

	Hogeschool Rotterdam IvL	Regiocoördinator Margriet van der Meer j.m.van.der.meer@hr.nl
---	-------------------------------------	--

	Museumpark 40 3015 CX Rotterdam	Instituutsopleider Sjoerd Bergstra s.bergstra@hr.nl
---	---------------------------------------	--

	CLD Molenhuispad Hof van Delft SC Delfland	Schoolcoördinator Josje Schokkenbroek j.schokkenbroek@chrlyceumdelft.nl
--	---	---

	Molenhuispad 1 2614 GE Delft 015 2684330	Schoolopleider N1-HR Marijke Eijken m.eijken@chrlyceumdelft.nl
---	--	---

	Obrechtstraat 48 2625 XN Delft 015 2684370	Schoolopleider N1-HR Marijke Eijken m.eijken@chrlyceumdelft.nl
---	--	---

	Van Bleyswijk- straat 72 2613 RT Delft 015 2000014	Schoolopleider N1-HR Marijke Eijken m.eijken@chrlyceumdelft.nl
---	---	---

	<p>LUCAS VO DELFLANDEN</p>	<p>Schoolcoördinator Jantina de Vries vrij@lvodelflanden.nl</p>
---	---	---

	<p>Sportlaan 3a 2641 AZ Pijnacker 015 750 6030</p>	<p>Schoolopleider Ellen Maas MAAE@stanislaspijnacker.nl</p>
---	--	--

	<p>Interconfessionele Scholengroep Westland (ISW)</p>	<p>Schoolcoördinator Cindy Koene KNC@isw.info</p>
--	--	--

	<p>Professor Holwerdalaan 54-56 2672 LD Naaldwijk 0174-628961</p>	<p>Schoolopleider Kevin van Dorsen DON@isw.info Hanneke Groothuizen GHN@isw.info</p>
---	---	---

	<p>Hoge Woerd 2 2671 DG Naaldwijk 0174-620943</p>	<p>Schoolopleider Martin van der Meer MEE@isw.info</p>
---	---	---

Bijlage 1 - Kijkwijzer voor observatieopdrachten niveau 1

De zes rollen van de docent:

1^e rol: GASTHEER: <i>stemt af op leerlingen</i>	+	+	0	opmerking
	+			
1. Noem de leerling bij de naam (maakt contact)				
2. Is zichtbaar en duidelijk aanwezig (leiderschapsgedrag)				
3. Geeft het voorbeeld (toegankelijk, benaderbaar, vriendelijk).				
4. Zorgt dat de leerling klaar is om te kunnen starten				
2^e rol: PRESENTATOR: <i>vangt en houdt de aandacht vast</i>				
1. Vangt de aandacht van de leerling (1 ^e overtreder).				
2. Kan de aandacht van de leerling gedurende de start van de les vasthouden.				
3. Kondigt het doel en de inhoud van de les aan.				
4. Vertoont leiderschapsgedrag (staat stevig en congruent voor de klas).				
3^e rol: DIDACTICUS: <i>geeft instructie en zet leerlingen aan het werk</i>				
1. Motiveert leerling voor de les, de leertaken, het vak door begrijpelijke uitleg.				
2. Geeft de complete instructie met controle.				
3. Zet de leerling snel aan het werk.				
4. Gebruikt passende werkvormen (met samenwerken).				
5. Geeft de leerling zinvol commentaar op zijn werk.				
6. Stoort het leren niet en kijkt hoe er gewerkt wordt.				
7. Geeft les op hun niveau (vraagt niet te veel of te weinig).				
8. Richt zich op leren, laat het zichtbaar/hoorbaar maken.				

4^e rol: PEDAGOOG: zorgt voor veiligheid en grijpt in				
1. Zorgt voor een veilige sfeer door het gewenste gedrag te benoemen.				
2. Neemt de leerling serieus, kent ze, toont respect voor de leerling.				
3. Corrigeert ongewenst gedrag				
4. Geeft complimenten waar mogelijk en beperkt straf				
5. Laat zijn gevoelens zien (kan beheerst boos worden)				
6. Identificeert probleemgedrag snel en accuraat en reageert erop				

7. Hanteert de voor ieder bekende normen/regels rechtvaardig				
8. Laat leerling delen in verantwoordelijkheden				
5^e rol: AFSLUITER: sluit de les goed af				
1. Sluit de les op tijd af, laat opruimen en inpakken.				
2. Geeft duidelijke instructie over het gewenste gedrag van leerling				
3. Rondt de les inhoudelijk af door een samenvatting/overzicht van de les				
4. Evalueert de les procesmatig				
6^e rol: DE COACH: weet de leerling te coachen				
1. Je ziet/hoort dat de leerkracht goed kent (achtergrond, etc).				
2. De leerkracht vertoont coachend leiderschapsgedrag.				
3. De leerkracht geeft geen antwoorden in dialogen met leerlingen, maar stelt vooral vragen.				
4. De leerkracht vraagt regelmatig wat de leerling wil gaan leren, welke stappen hij gaat zetten, etc.				
5. Tijdens de lesafsluiting laat de leerkracht de leerling reflecteren op de leerdoelen, hoe die bereikt zijn en wat de volgende stap zou kunnen zijn.				
6. De leerkracht laat zien dat hij goed op de hoogte is van verschillen tussen de leerlingen; hij speelt daar op in.				

Bijlage 2 – Kernkwadranten

Kernkwaliteit	Valkuil	Allergie	Uitdaging
Aanpassingsvermogen	Onderdanigheid	Dictatoriaal	Initiatief
Analytisch	Gevoelsarm	Sentimenteel	Gevoelig
Behoedzaamheid	Besluiteloosheid	Onbezonnenheid	Slagvaardigheid
Behulpzaam	Opoffering	Egoïsme	Autonomie
Bescheidenheid	Onzichtbaarheid	Arrogant	Profileren
Betrouwbaar	Saai	Arbitrair	Innovatief
Bondigheid	Ongenuanceerd	Langdradig	Tact
Consequent	Star	Met alle winden meewaaien	Flexibel
Creativiteit	Chaos	Bureaucratie	Discipline
Daadkracht	Drammerigheid	Passiviteit	Geduld
Diplomatie	Afstandelijkheid	Arrogantie	Confronteren
Empathie	Sentimenteel	Afstandelijkheid	Beschouwen
Enthousiasme	Impulsiviteit	Pessimisme	Realisme
Eerlijkheid	Botheid	Manipulatie	Tact
Flexibiliteit	Zwabberigheid	Dogmatisch	Standvastigheid
Gedrevenheid	Fanatisme	Passiviteit	Nuchterheid
Gedisciplineerd	Starheid	Chaos	Flexibiliteit
Geduldig	Passief	Drammerig	Daadkrachtig
Gehoorzaam	Slaafs	Eigenzinnig	Autonoom
Gereserveerdheid	Afstandelijkheid	Arrogantie	Zelfverzekerdheid
Gevoeligheid	Opgefokt	Kilheid	Gereserveerdheid
Gul	Verkwistend	Kreterig	Verstandig
Improvisatie	Chaos	Onverbiddelijkheid	Doeltreffendheid
Inlevingsvermogen	Opoffering	Nonchalance	Loslaten
Krachtig	Agressief	Passief	Terughoudend

Kernkwaliteit	Valkuil	Allergie	Uitdaging
Luisteren	Passiviteit	Dominant	Assertiviteit
Nauwkeurigheid	Perfectionisme	Chaos	Flexibiliteit
Nuchterheid	Afstandelijkheid	Zweverigheid	Meelevendheid
Ontvankelijkheid	Afwachtend	Ongenuanceerdheid	Stelling nemen
Optimistisch	Naïviteit	Pessimisme	Alert
Overtuigen	Fanatiek	Laisser-fair	Hulpvaardig
Realisme	Onverschilligheid	Naïviteit	Openhartigheid
Rust	Traagheid	Opgefokt	Energiek
Stiptheid	Opgefokt	Gemakzucht	Relaxedheid
Verantwoordelijkheid nemen	Overbelast raken	Slachtoffer	Hulp vragen
Verdraagzaamheid	Conflict vermijdend	Ongenaakbaarheid	Strijdlust
Vriendelijk	Braafheid	Genadeloosheid	Lef
Vrijgevig	Grenzeloos	Egoïsme	Grenzen stellen
Weloverwogen	Twijfelen	Arrogant	Zelfverzekerdheid
Zelfstandig	Eenzaam	Afhankelijk	Teamwerk
Zelfverzekerd	Arrogant	Middelmatig	Bescheiden
Zorgvuldig	Pietluttigheid	Nonchalance	Losheid
Zorgzaamheid	Betutteling	Onverschilligheid	Loslaten

Hoe kun je jouw kernkwaliteiten herkennen?

Bovenstaande lijst geeft een aantal voorbeelden van veelvoorkomende combinatie kernkwaliteiten, valkuilen, allergieën en uitdagingen. Het mooiste is natuurlijk om ze bij jezelf te ontdekken en er een kernkwadrant van te maken. Over het algemeen kunnen de meeste mensen wel één of meerdere (kern)kwaliteiten van zichzelf benoemen.

Mocht je vastlopen dan kunnen de volgende vragen je hierbij helpen:

- Wat waarderen anderen in mij?
- Wat vind ik heel gewoon om te doen?
- Wat moedig ik anderen aan om te doen, waar stimuleer ik anderen in, of wat eis ik van anderen?

Valkuilen zijn te achterhalen door

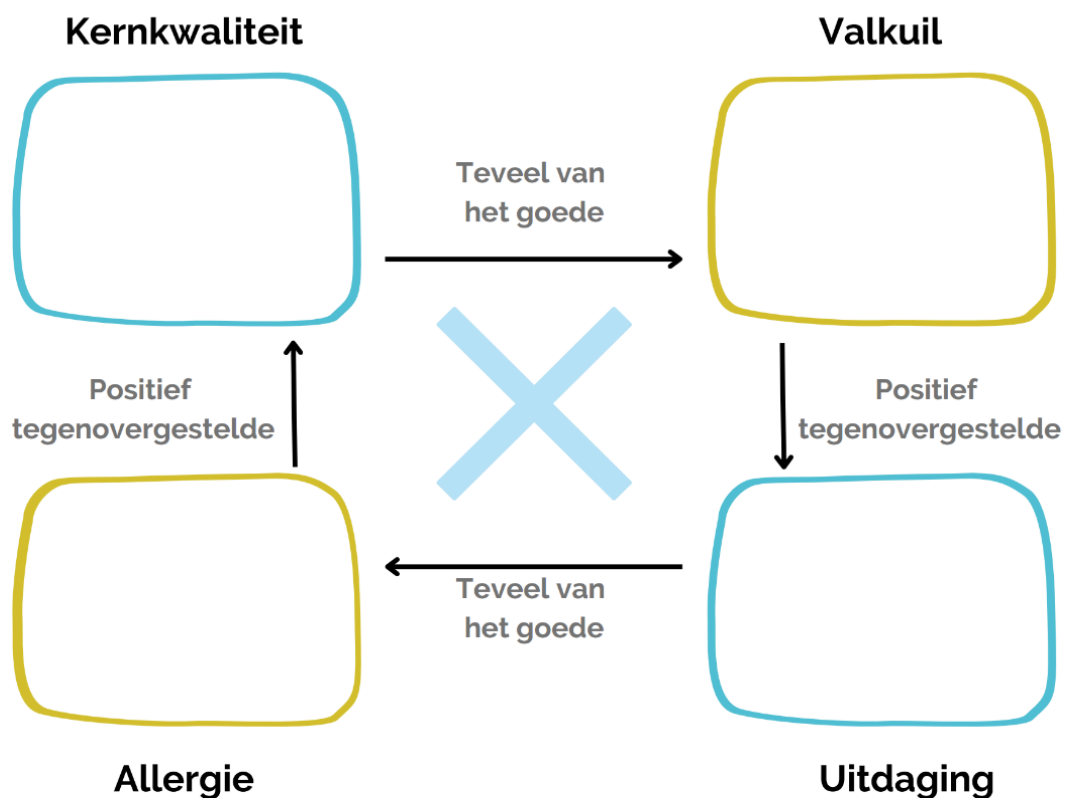
- Wat verwijten anderen mij vaak?
- Wat doe ik als ik onder druk sta of gestrest ben?
- Welk gedrag rechtvaardig ik van mijzelf?

Uitdagingen zijn te achterhalen door

- Welke kwaliteit mis ik in mijzelf of doe ik te weinig?
- Wat wensen anderen mij toe?
- Waar heb ik bewondering voor?

Allergieën kun je achterhalen door

- Welk gedrag (van anderen) heb ik een hekel aan, minacht ik, of word ik boos om?
- Welk gedrag zou je bij jezelf verafschuwen?
- Waar vinden anderen je te veel over opwinden?

Bijlage 3: Kennismakingsvragen schoolcontext

1. Hoe is deze naam tot stand gekomen/ wat is de betekenis van deze naam?
2. Welke typen onderwijs worden er op school aangeboden en leg bijzondere typen onderwijs verder kort uit.
3. Hoeveel leerlingen zitten er op deze school?
4. Hoeveel personeelsleden werken er, inclusief o.o.p (onderwijs ondersteunend personeel)?
5. Maakt de school ook gebruik van vrijwilligers? Bij ja, voor welke activiteiten.
6. Is de school zelfstandig of maakt de school deel uit van een scholengroep? Als de school deel uitmaakt van een scholengroep, wat is dan de naam van de scholengroep? En hoe heten de afzonderlijke scholen van de scholengroep? En welke typen onderwijs worden op de andere scholen van de scholengroep gegeven.
7. Hoe heet de directeur van de school? Waar is het kantoor van de directeur?
8. Vraag eens aan de directeur dat waar hij trots op is in zijn school (als je deze vraag gaat stellen, doe dit dan samen met alle nieuwe studenten tegelijk)
9. Wat is de visie van de school? Hoe zie je deze terug in de school?
10. De school is op zo'n eerste dag wellicht een doolhof voor je. Alle lokalen en ruimten hebben echter een nummer. Leg eens uit hoe de lokalenummering werkt.
11. Op welke verdieping/waar zit de jouw secties en die van je medestudenten?
12. Is jouw vakgebied een eindexamenvak op school?
13. Hoeveel collega's heeft jouw sectie?
14. Hoeveel vakken heeft een leerling in jaar 1?
15. Uit hoeveel personen bestaat het zorgteam op school? En wat zijn de taken van deze personen?
16. Wie zijn de conciërges op school? En vraag eens naar hun takenpakket. En wat vinden ze het leukste om te doen?
17. Hoeveel teamleiders/onderwijsmanagers heeft de school? Wie zijn dit? En wat is hun taak?
18. Wat is de taak van leerlingcoördinatoren? Ga eens in gesprek met één van hen.
19. Wat is het meest verkochte broodje bij de catering?
20. Elke school heeft een leerlingenraad. Wie is de voorzitter van de leerlingenraad? Uit hoeveel leden bestaat de leerlingenraad?
21. Wat is op dit moment de meest favoriete game onder leerlingen? Vraag ook naar het waarom bij de leerlingen.
22. Wat was het laatst gegeven feest voor leerlingen op school? Vertel hierover.